

divendres, 05 de novembre de 2021

“Tots érem conscients que estàvem treballant en un projecte en construcció”

Entrevistem Jaume Pont

Jaume Pont és catedràtic de Literatura espanyola moderna i contemporània de la Universitat de Lleida.

-Com van ser els teus inicis a la Facultat de Lletres?

Vaig començar a donar classes a Filologia Hispànica el curs 1976-1977. Abans havia estat lector a la Universitat de Poitiers i també professor a la Universitat de Barcelona, de la qual aleshores els estudis de Lleida eren una extensió. Tots érem conscients que estàvem treballant en un projecte en construcció, tant els professors com els alumnes. Sobretot en aquells temps canviants, a causa de passar d'una dictadura a una democràcia.

-Com era l'ambient de l'època?

Des del meu punt de vista, no s'ha tornat a repetir mai més aquell ambient de complicitat, solidaritat i de relació molt estreta entre professor i alumne. Érem molt pocs i això feia que treballéssim tots molt junts. A més, érem tots molts joves. Quan vaig començar la diferència entre els meus alumnes i jo era de molts pocs anys,

A més, als anys 70 s'estava vivint un moment d'efervescència i de reconstrucció de totes les eines culturals. Tots érem conscients que estàvem construint una cosa nova.

-Recordes algun esdeveniment significatiu d'aquests anys?

Com a exemple d'aquesta proximitat entre alumnes i professors hi ha el cas de la revista publicada pels alumnes *La Higiénica*, que l'any 1980 va publicar un poema que va suposar la condemna d'un estudiant de 20 anys com a responsable d'un poema titllat d'irreverent. Davant d'aquesta suspensió, tant el professorat com l'alumnat va reaccionar d'una manera totalment unitària, organitzant una tancada de tres dies a l'edifici del Roser on tothom va col·laborar. Més endavant es va celebrar un judici on Pere Rovira i jo mateix vam declarar com a professors de Literatura.

La creació de revista *Quaderns de Ponent* és també un dels efectes d'aquesta efervescència cultural de què parlava.

-Quina necessitat hi havia de crear una revista de Ponent?

El més important és que no teníem cap afany localista, lleidatanista. D'això en vam fugir des del començament com qui fuig del diable. El plantejament era prou clar: fer una revista catalana de llengua i literatura i en català,

des de Lleida i des de la Universitat, una revista que es projectés arreu dels Països Catalans. Calia fer-ho i fer-se sentir, calia sortir de l'immobilisme, de la mudesa, del caliuet acomodatí i provincià heretat del franquisme, en un moment en què a la Universitat de Lleida es començava a fer coses.

-Quines diries que van ser, en el seu moment, les principals aportacions de la revista?

Crec que *Quaderns de Ponent* va ser un dels puntals, pel que fa a les revistes literàries, d'aquell moment de renaixença de la literatura catalana del tombant dels anys 1970-1980. El monogràfic dedicat a Màrius Torres va ser una fita indiscutible de la seva trajectòria. I, per damunt de tot, l'alta qualitat, arreu reconeguda, de totes les col·laboracions. En l'apartat de la creació poètica, el ventall és prou significatiu: Maikovski, Auden, Torres, Vinyoli... i Joan Margarit, que acabava d'estrenar-se en català. I com oblidar, també, les traduccions de poesia xinesa, en edició bilingüe i assaig de recreació sinològica de Joan Julià i Lai Lok Yee. A tots aquells que van col·laborar desinteressadament en aquella aventura, els estaré eternament agraït. Aquell va ser, ben mirat, un projecte singular en un moment irrepetible. Però, més enllà de la revista mateixa i de la seva curta durada, va ser també un maó prou important en la reconstrucció d'un país i d'una generació.

-Com ha canviat l'educació universitària durant els últims anys?

Avui en dia l'ensenyament és bastant mecànic per tal que l'alumne s'enfronti al sistema competitiu del mercat laboral, i es deixa de banda el pensament crític. A més, no hi ha una taxa de reposició dels professors que es van jubillant.

Esperem també que les classes virtuals a què ens ha obligat la pandèmia no continuïn en els propers anys, ja que la presencialitat és insubstituïble.

-Quins reptes creus que haurà d'afrontar la Facultat de Lletres en el futur?

Ser molt exigents i no deixar-nos devorar per la mercadotècnia actual, intentant marcar les nostres pròpies directrius.